

ANALELE ȘTIINȚIFICE
ALE
UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA”
DIN IAȘI
(serie nouă)

Istorie • Tomul L • 2004

REDACȚIA

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”
B-dul Carol I nr. 11, 700506 – Iași
tel. 0232-201273, fax 0232-201156, e-mail iaic@uaic.ro

Asist. univ. O. BURUIANĂ
(secretar științific)

Prof. univ. dr. I. CIUPERCĂ

Prof. univ. dr. GH. CLIVETI

Conf. univ. dr. M. COJOCARIU

Prof. univ. dr. ȘTEFAN S. GOROVEI

Prof. univ. dr. GH. IACOB
(redactor responsabil)

Prof. univ. dr. AL. FLORIN PLATON

CUPRINS

*Studii și articole**Ștefan cel Mare – 500 de ani de la trecerea în eternitate (1504-2004)***Ion Toderășcu**

ȘTEFAN CEL MARE. RESORTURILE UNUI COGNOMEN 7

Bogdan-Petru MaleonRITUALURILE PUTERII ȘI FUNCȚIA MEDIATOARE A CLERULUI DE MIR.
„RUGĂTORII” LUI ȘTEFAN CEL MARE ..... 53**Florin Pintescu**ȘTEFAN CEL MARE – MARELE OȘTEAN.
REPERE ÎN ISTORIOGRAFIA POLONĂ 69

*

Gh. ClivetiPOZIȚIILE MARILOR PUTERI FAȚĂ DE REVOLUȚIILE
ROMÂNĂ ȘI GREACĂ LA 1821 (I) ..... 85**Mihai Chiper**1848: MEMORII CONCURENTE, GRUPURI COMPETITORE
ȘI PRODUCȚII MEMORIALISTICE SPECIFICE ..... 111**Serinelă Pintilie**INFLUENȚE GERMANE ASUPRA UNOR ISTORICI ROMÂNI
(A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XIX-LEA) ..... 133**Gheorghe Iuțiș**PROBLEMA MANUALELOR ȘCOLARE.
ASPECTE LEGISLATIVE (1864-1948) ..... 151**Alexandru Mamina**TACTICI ȘI TIPURI ALE SOCIALISMULUI EUROPEAN:
REFERENȚIALUL ROMÂNESC ..... 165**Ovidiu Buruiană**EVOLUȚIA NEOLIBERALISMULUI ROMÂNESC.
PROBLEME DE METODĂ ..... 175**Ioan Ciupercă**RESPONSABILITATEA GERMANIEI NAZISTE ÎN GENEZA ȘI EXECUȚIA
HOLOCAUSTULUI ANTONESCIAN. OBSERVAȚII PRELIMINARE 191

Lucian Leuștean DESPRE CONFERINȚA DE LA IALTA (FEBRUARIE 1945) – COMENTARIU ȘI DOCUMENTE	205
Dorin Dobrințu UN „FRONT“ PUȚIN CUNOSCUT. REZISTENȚA ARMATĂ ANTICOMUNISTĂ DIN NORDUL MOLDOVEI (1948-1954)	219
Dan Constantin Mățã ÎNSEMNĂRILE LUI KARL MARX DESPRE ROMÂNII ȘI SEMNIFICAȚIA LOR ÎN CONTEXTUL POLITIC AL ANILOR '60	253

Recenzii și note bibliografice

• Ștefan cel Mare în portret multiplu. Însemnări de lectură (ION TODERAȘCU)	265
• ION I. SOLCANU, Artă și societate românească (secolele XIV-XVIII) (ION TODERAȘCU)	269
• IOAN AUREL POP, Istoria, adevărurile și miturile (Note de lectură) (ION TODERAȘCU)	270
• GHI. BRĂȚIANU, Studii bizantine de istorie economică și socială (BOGDAN-PETRU MALEON)	273
• LAURENȚIU RĂDVAN, Orașele din Țara Românească până la sfârșitul secolului al XVI-lea (BOGDAN-PETRU MALEON)	275
• Confesiune și cultură în Evul Mediu. În onoare Ion Toderașcu (MARCEL BARTIC)	276
• ALEXANDRU SIMON, Feleacul (1367-1587) (BOGDAN-PETRU MALEON)	278
• FLORIN PINTESCU, Românii din Transilvania la sfârșitul secolului al XVI-lea și începutul secolului al XVII-lea (BOGDAN-PETRU MALEON)	279
• CONSTANȚA GHICULESCU, În șalvari și cu ișlic. Biserica, sexualitate, căsătorie și divorț în Țara Românească a secolului al XVIII-lea (MĂRIOARA JINGA)	280
• JANOS SZAVAI, Ungaria (MIRCEA CRISTIAN GHENGHEA)	286
• MIRCEA PĂCURARIU, Dicționarul teologilor români (MIRCEA CRISTIAN GHENGHEA)	290
• PETER ALTER, Problema germană și Europa (SERINELA PINTILIE)	291
• SORIN ADAM MATEI, Boierii minții. Intelectualii români între grupurile de prestigiu și piața liberă a ideilor (SERINELA PINTILIE)	292
• Documente străine despre Basarabia și Bucovina (1918-1944) (IONEL SÎRBU) ...	294
• GEOFF LAYTON, Germania, al treilea Reich, 1933-1945 (IONEL SÎRBU)	297
• STEJĂREL OLARU, Cei cinci care au speriat Estul. Atacul asupra Legăției RPR de la Berna (februarie 1955) (ANDREI MURARU)	300

- CRISTIAN VASILE, **Istoria Bisericii Greco-Catolice sub regimul comunist: 1945-1989** (ANDREI MURARU) 304
- ADRIAN POP, **O fenomenologie a gândirii istorice românești. Teoria și filosofia istoriei de la Hasdeu și Xenopol la Iorga și Blaga** (GHEORGHE IUTIȘ) 307
- MIRELA LUMINIȚA MURGESCU, **Istoria din ghiozdan. Memorie și manuale școlare în România anilor 1990** (GHEORGHE IUTIȘ) 309
- DAN LUNGU, **Construcția identității într-o societate totalitară: o cercetare sociologică asupra scriitorilor** (ALEXANDRU IULIAN MURARU) 310
- PAUL CERNAT, ION MANOLESCU, ANGELO MITCHEVICI, IOAN STANOMIR, **O lume dispărută: patru istorii personale urmate de un dialog cu H.R. Patapievici** (ALEXANDRU IULIAN MURARU) 319
- STEVE BRUCE, **Fundamentalism** (ALEXANDRU IULIAN MURARU) 328
- BARBU B. BERCEANU, **Bibliografia publicațiilor oficiale românești, 1640-1989** (DAN CONSTANTIN MĂȚĂ) 331

Viața științifică

- **Manifestări științifice în cadrul „Zilelor Universității“** (OVIDIU BURUIANĂ) 333
- **Școală de vară: Apartenențe, cetățenii, identități multiple** (GABRIEL LEANCA, DAN CONSTANTIN MĂȚĂ) 334
- **Stagiu de cercetare și documentare** (GABRIEL LEANCA, DAN CONSTANTIN MĂȚĂ) 336
- **Conferință internațională: European Integration. Local and Global Consequences** (ALEXANDRU-FLORIN PLATON) 336
- **Colocviu internațional: Francophonie et intégration européenne. Patrimoine franco-roumain** (ALEXANDRU-FLORIN PLATON) 337

Aniversări

- **In honorem Alexandru Zub** (ALEXANDRU-FLORIN PLATON) 341
- **Profesorul Ioan Caproșu la 70 de ani** (LAURENȚIU RĂDVAN) 344

In memoriam

- **Un profesor de talent și un om ales: Gheorghe Pungă (1949-2003)** (ION TODERAȘCU) 349